

Uue töö leidmisel aitab Eesti Töötukassa. Töö leidmise soodustamiseks osutab töötukassa tööturuteenuseid. Kui lapsevanem, kes on töötuna arvele võetud, ei saa osaleda tööturuteenuse saamises või asuda tööle seetõttu, et hooldab puudega last, võib töötukassa hüvitada hooldus-teenuse kulu. Seda juhul, kui kohalik omavalitsus ei osuta hooldus-teenust ega hüvita teenuse kulu. Töötul on teatud tingimustel õigus saada töötutoetust. Kui inimene ei ole oma viimaselt töökohalt lahkunud enda algatusel või kokkuleppel tööandjaga, võib tal olla õigus saada töötuskindlustushüvitist.

Kõikidest tööturuteenustest, toetustest ja nende saamise tingimustest saad täpsemat infot Eesti Töötukassa kodulehel www.tootukassa.ee (infotelefon 15501, info@tootukassa.ee, Skype: tootukassa).

Puudega lapse kasvatamist loetakse tööga võrdsustatud tegevuseks ja pensioni arvutamisel arvestatakse see aeg staaži sisse.

Töötaval puudega lapse emal või isal on töölepingu seaduse kohaselt õigus saada lapsepuhkust üks tööpäev kuus kuni lapse 18-aastaseks saamiseni, mille eest tasutakse keskmise töötasu alusel. Lapsevanemal, kes kasvatab kuni 14-aastast last või kuni 18-aastast puudega last, on õigus saada igal kalendriaastal kuni kümme tööpäeva tasustamata lapsepuhkust.

LAPSE ÕPPIMINE HAIGLAS JA KODUS

Haiglas viibivatele õpilastele korraldatakse juhendatud õppetegevust alates esimesest haiglapäevast. Õppetöö korraldus haiglas on paindlik ning arvestab iga õpilase puhul talle haiglas tehtavate protseduuridega ja tema terviseseisundiga. Haiglaõpetaja tuleb ise lapse juurde, kooskõlastab õppetöö korralduse raviarstiga ja teeb koostööd ka õpilase kodukooliga.

Koolid arvestavad haiglas tehtud õppetööd ja õpetajate antud hinnanguid. Ravi vaheaegadel või ravi järel on laps tervislikel põhjustel koduõppel ning koolist käib õpetaja teda kodus õpetamas ja juhendamas (8 tundi nädalas) või koostab kool talle individuaalse õppekava, milles võib olla sätestatud erisusi õpilase terviseseisundist lähtuvalt õppetöös osalemiseks.

Koduõpe puudutab olukordi, kui laps ei ole enam haiglas, aga ta ei ole ka võimeline iga päev koolis käima. Siin on vajalik Rajaleidja keskuste (<http://www.rajaleidja.ee/rajaleidja-keskused/>) juures töötava nõustamiskomisjoni soovitus. Taotluse soovitus saamiseks saab esitada lapsevanem või kool. Nõustamiskomisjonide kohta saab lähemalt lugeda SA Innove kodulehelt www.innove.ee.

Individaalse õppekavaga võib aeglustada õpingute tempo ja vähendada õppemahtu ning vajaduse korral pikendada klassi läbimise aega vastavalt sellele, kuidas õpilane jõuab ravi kõrvalt õppida ja kuidas tervis seda lubab. Nii võib näiteks ühe klassi läbida 1,5 või 2 aastaga ning ka õppeaasta kestel võib õpilase järgmisse klassi üle viia või põhikooli lõpetada. Selle võimaluse kasutamiseks tuleb pöörduda kooli juhtkonna poole.

TRANSPORDISOODUSTUSED

Eelkooliealised ja puudega lapsed, sügava puudega 16-aastased ja vanemad isikud saavad riigisisestel liinidel (kaasa arvatud kommertsliinidel) kasutada maantee-, raudtee- ja veeliiklust tasuta. Lapsel peab olema kaasas soodustust tõendav dokument. Mugavam oleks kaasas kanda Sotsiaalkindlustusameti väljastatud puudega isiku kaarti.

ÕPPELAENU KUSTUTAMINE

Õppelaenu tagastamist ei nõuta sügava puudega lapse ühelt vanemalt, kes ka realselt last kasvatab (laps ei ela hooldusasutuses või hooldusperes). Õiguse kasutamiseks tuleb pöörduda pank.

TAOTLE TOETUSI JA TEENUSEID RIIGIPORTAALIS

Suurt osa teenuseid ja toetusi on võimalik taotleda ka elektroonselt haiglas viibimise ajal, kasutades riigiportaali eesti.ee veebikeskkonda või pöördudes vastava teenusepakkuja kodulehele.

EESTI VÄHIHAIGETE LASTE VANEMATE LIIT

Vähihaige lapse vanemale on abiks ka MTÜ Eesti Vähihaigete Laste Vanemate Liit (EVLVL), mis püüab oma tugikeskuse tegevuste kaudu ka omalt poolt pakkuda abi vähihaigete laste vanematele. Vaata lisateavet www.vahilapsed.ee või suhtlusportaalis Facebook www.facebook.com/EVLVLiit.

Kui Sul on mure ja soovid rääkida, võta palun ühendust tugisikutega:

Tallinnas +372 5818 8335

Tartus +372 5818 8330

või kirjutades info@vahilapsed.ee.

Meelespea on koostatud 2014. aasta lõpus.

SOTSIAALMINISTEERIUM

EESTI VÄHIHAIGETE LASTE VANEMATE LIIT

MEELESPEA VÄHIHAIGE LAPSE VANEMALE

oad Happy Family Stock Photos - Image: 12027283

MEELESPEA VÄHIHAIGE LAPSE VANEMALE

Lapse raske haigus on iga lapsevanema jaoks emotsionaalselt väga kurnav. Ühtlasi tähendab see tohutut muutust terve pere elukorralduses. Laps vajab tavapärasest enam tähelepanu ja hoolitsust. Lapsevanemad omakorda vajavad kõikvõimalikku teavet, mis uues olukorras aitab paremini hakkama saada. Meelespea annab lühikese ülevaate selle kohta, kust ja millist abi lapsevanem otsida võiks.

PÖÖRDU ESMALT SOTSIAALTÖÖTAJA POOLE

Esmast sotsiaalnõustamist saab juba haiglas olles haigla sotsiaaltöötajalt. Tema käest saab uurida, millisele abile saavad lapsevanemad loota, mis teenuseid ja toetusi pakuvad riik ja kohalikud omavalitsused. Sotsiaaltöötaja aitab ka puude raskusastme tuvastamiseks vajalike dokumentide vormistamisel ning selgitab, mis sellega kaasneb ja milliseid rehabilitatsiooniteenuseid võib laps edaspidi saada.

Väljaspool haiglat pöördu kindlasti elukohajärgse omavalitsuse sotsiaaltöötaja poole. Temal on infot nii riigipoolse abi kui ka kohaliku omavalitsuse teenuste ja toetuste kohta. Sotsiaaltöötaja aitab vajalikke taotlusi vormistada ning oskab nõu anda, kuidas raskes olukorras paremini toime tulla ja kuhu abi saamiseks pöörduda.

PUUDE RASKUSASTME TUVASTAMINE

Paratamatult tingib lapse raske ja pikaajaline haigus lisakulutusi ja teatud piiranguid lapse ja tema vanemate elus. Riik toetab puudega inimesi, sealhulgas puudega last ja tema peret, makstes neile sotsiaaltoetusi ja pakkudes vajalikke teenuseid.

Lapsel puude raskusastme tuvastamise protsessi algatab lapsevanem. Selleks tuleb esitada ekspertiisitaotlus Sotsiaalkindlustusametile. Taotluses tuleb muu hulgas märkida selle raviarsti andmed, kellel on olemas puude tuvastamiseks vajalikud andmed lapse terviseseisundi kohta. Raviarst edastab andmed terve infosüsteemi või koostab vormikohase terviseseisundi kirjelduse ja esitab selle Sotsiaalkindlustusametile.

Puude raskusastme tuvastamise ekspertiis tehakse dokumentide alusel, taotleja ekspertiisi tegijaga kohtuma ei pea. Kui lapsele taotletakse puude raskusastet esmakordselt, koostatakse enne puudeotsuse tegemist lapsele rehabilitatsiooniplaan. Plaan koostatakse rehabilitatsiooniasutuses Sotsiaalkindlustusameti suunamisel.

Puude raskusastme tuvastamise kohta teeb Sotsiaalkindlustusamet otsuse. Puude raskusastmeid on kolm: keskmine, raske ja sügav. Lapsele määratakse puude raskusaste tähtajaga 6 kuud, 1 aasta, 2 aastat või 3 aastat.

Lapsel tuvastatud puude raskusaste annab õiguse puudega lapse toetusele, mille saamiseks tuleb esitada vastav taotlus. Seda on võimalik teha samaaegselt ekspertiisitaotluse esitamisega.

RIIKLIKUD TOETUSED JA TEENUSED

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstakse puudega lapse toetust ja õppetoetust.

Puudega lapse toetust makstakse iga kuu kuni 16-aastasele puudega lapsele. Toetus on ette nähtud puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ja rehabilitatsiooniplaanis ette nähtud tegevusteks.

Õppetoetust makstakse iga kuu (v.a juuli ja augusti eest) mittetöötavale puudega õppurile, kes õpib gümnaasiumi 10.–12. klassis, kutseõppeasutuses või kõrgkoolis ja kellel on puudest tingituna õppetööga seotud lisakulutusi.

Riigi abi on ka rehabilitatsiooniteenus, mis sisaldab rehabilitatsiooni vajaduse hindamist, tegevuste planeerimist, planeeritud tegevuste täitmise juhendamist ja hindamist ning füsioterapeudi, tegevusterapeudi, loovterapeudi, sotsiaaltöötaja, eripedagoogi, psühholoogi ja logopeedi teenust.

Puude raskusastme tõendamise lihtsustamiseks puudega lapsele ettenähtud õiguste kasutamisel ja erinevate soodustuste saamisel väljastab Sotsiaalkindlustusamet puudega isiku kaardi.

Täpsemat infot puude raskusastme tuvastamise, puudega inimestele ettenähtud riiklike teenuste ja toetuste ning puudega isiku kaardi taotlemise kohta leiad Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee (infotelefon 16106 või 612 1360, info@sotsiaalkindlustusamet.ee).

Lapsehoiuteenus

Raske või sügava puudega lapse vanematel on tavalisest suurem hoolduskoormus ning ka suurem vajadus hooldamisest vaba aja järele. Riik hüvitab nendele lapsevanematele lapsehoiuteenuse kulud Vabariigi Valitsuse määruses kehtestatud summa ulatuses (2015. aastal 402 eurot aastas).

Alustada tuleb sobiva ja tegevusluba omava teenusepakkuja leidmisest. Teavet teenusepakkujate kohta saab elukohajärgse omavalitsuse sotsiaaltöötaja käest või majandustegevuse registrist (mtr.mkm.ee/ – otsingut tehes vali tegevusalaks „lapsehoiuteenus“). Kui teenuse osutamise tingimustes ja hinnas on kokku lepitud, tuleb omavalitsusest taotleda lapsehoiuteenuse hüvitamist. Pärast vajalike dokumentide esitamist teeb kohalik omavalitsus otsuse suunata laps teenust saama. Lapse seadusliku esindaja või perekonnas hooldaja, kohaliku omavalitsuse ja lapse-

hoiuteenuse osutaja vahel sõlmitakse haldusleping riigi rahastatava lapsehoiuteenuse osutamiseks.

KÜSI ABI KOHALIKUST OMAVALITSUSEST

Lisaks riiklikule abile pakuvad sotsiaaltoetusi ja -teenuseid oma eelarvest ka kohalikud omavalitsused. Kohalik omavalitsus võib maksta näiteks hooldajatoetust, puudega lapse toetust, aga ka perekonna sissetulekust sõltuvaid toetusi, samuti rahastada täiendavalt rehabilitatsiooniteenust. Lisaks võib omavalitsus osutada lastehoiu-, tugiisiku- või transporditeenust, pakkuda nõustamist, psühholoogilist abi jms.

Kohaliku omavalitsuse pakutavate sotsiaaltoetuste ja -teenuste saamiseks pöördu elukohajärgsesse sotsiaalhoolekande osakonda. Tuleb arvestada, et igas omavalitsuses on teenuste ja toetuste liigid ning toetuste suurused erinevad. Küsi nende kohta infot, abi ja nõu kohalikul sotsiaaltöötajalt.

TERVISHOIUTEENUSED

Tervishoiuteenuseid osutatakse puudega lapsele lähtuvalt tema terviseseisundist. Taastusravi vajadust hindab arst, kes saab suunata lapse vastavat teenust osutavasse tervishoiuasutusse. Õendusabi vajavatel lastel on võimalik saada hooldusravi tervishoiuasutuses, vajaduse korral koduõendusena. Täpsemat infot hooldusravi kohta saab lapse ravi- või perearstilt, kes annab saatekirja. Kuni 60 päeva eest tasub hooldusravi maksumuse haigekassa. Seda aega saab pikendada vastavalt haigekassa ja teenuseosutaja vahelisele kokkuleppele. Hooldus-ravi omalosalus on 15% voodipäeva maksumusest.

Infot tervishoiuteenuste, ravimite kompenseerimise ja ajutise töövõimetuse hüvitiste kohta leiad Eesti Haigekassa kodulehel www.haigekassa.ee (infotelefon 16363 või 669 6630, info@haigekassa.ee).

VAATA TERVISEANDMEID PATSIENDIPORTAALIST

Enda ja oma alaealise lapse kohta käivate terviseandmetega on võimalik tutvuda patsiendiportaalis www.digilugu.ee ID-kaardiga sisse logides.

TÖÖTURUL OSALEMINE

Lapse raske haiguse tõttu seisavad lapsevanemad sageli keeruliste valikute ees. Paljud neist on sunnitud muutma oma töövormi või töökohta, vähendama töökoormust või täielikult töö käimisest loobuma.